

R. 12. 95; Bhāg. 9. 15. 30. -2 a female scorpion. -3 a disease of the throat. -4 N. of a plant (करञ्ज). -चन्द्रः a sword or shield adorned with a hundred moons (moon-like spots); ततः शरशतेनास्य शतचन्द्रं समाक्षिपत् Mb. 7. 97. 29. °वर्त्मन् a manner of brandishing the sword; तं श्येनवेगं शतचन्द्रवर्त्मभिश्चरन्तमच्छिद्रमुपर्यधो हरिः Bhāg. 8. 7. 28. -चरणा a centipede. -छद्दः a kind of wood-pecker. -जिह्वः an epithet of Śiva. -तारका, -भिषज्, -भिषा f. N. of the 24th lunar mansion containing one hundred stars. -दलम् a lotus-flower. -दला the white rose. -दुः f. 1 N. of a river in the Punjab now called Sutlej. -2 N. of the Ganges. -धामन् m. an epithet of Viṣṇu. -धार a. 1 flowing in a hundred streams. -2 having a hundred edges. (-रम्) the thunderbolt of Indra. -घृतिः 1 an epithet of Indra. -2 of Brahman; गते शत-घृतौ क्षतः कर्दमस्तेन चोदितः Bhāg. 3. 24. 21. -3 heaven or Svarga. -धौत a. perfectly clean. -पत्रः 1 a peacock. -2 the (Indian) crane. -3 a wood-pecker. -4 a parrot or a species of it. (-त्रा) a woman. (-त्रम्) a lotus; आद्यत्तद्वृत्तशतपत्रनिभम् (आननं) वहन्त्या Māl. 1. 22. °धोनि an epithet of Brahman; कम्पेन सूर्ध्रः शतपत्रयोनि (संभावयामास) Ku. 7. 46. -पत्रकः the wood-pecker. -पत्री, -पत्रिकः the white rose. -पथब्राह्मणम् N. of a well-known Brāhmaṇa attached to the Śukla Yajurveda; कृत्स्नं शतपथं चैवं प्रणेभ्यसि द्विजर्षभ Mb. 12. 318. 11. -पद्, -पाद् a. having a hundred feet. -पदी, -पाद् f. a centipede. -पद्मम् 1 a lotus with a hundred petals. -2 the white lotus. -पर्जन -m. a bamboo. (-f.) 1 the full-moon day in the month of Āśvina. -2 Dürvā grass. -3 the plant Kaṭukā. -4 orris root. -5 the wife of Bhārgava or Śukra. °ईशः the planet Venus. -पर्विका 1 Dürvā grass. -2 orris root. -3 barley. -पाक a. boiled a hundred times. -पाकम् a particular unguent; शतपाकेन तैलेन महाहर्णेणोपतस्थतुः Mb. 13. 53. 9. -पादः, -पाद् m., -पादी, -पादिका a centipede. -पालः an overseer (of a hundred villages). -पुष्पः epithet of the poet Bhāravi. -पुष्पा, -प्रसूना Anethum Sowa (Mar. शोपा). -पोनः a sieve. -प्रासः the Karavira tree. -फलिन् m. a bamboo. -भिषज् see °तारका. -भीरुः f. the Arabian jasmine. -मखः, -मन्युः 1 epithets of Indra; प्रसहेत रणे तवानुजान् द्विषतां कः शतमन्युतेजसः Ki. 2. 23; Bk. 1. 5; शतमखमुपतस्थे प्राञ्जलिः पुष्पधन्वा Ku. 2. 64; R. 9. 13. -2 an owl. -मयूखः the moon. -मानः, -नम् 1 a Pala of silver; धरणानि दश ज्ञेयः शतमानस्तु राजतः Ms. 8. 137; अष्टौ शाणाः शतमानं वहन्ति Mb. 3. 134. 15. -2 an Ādhaka q. v. -मार्जः an armourer. -मुख a. 1 having a hundred ways. -2 having a hundred outlets, mouths, or openings; विवेकभ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखः Bh. 2. 10 (where the word has sense 1 also). (-खम्) a hundred ways or openings. (-खी) a brush, broom. -मूर्धन् m. an ant-hill. -मूला the Dürvā grass. -यज्वन् m. an epithet of Indra; उपतस्थुरास्थितविषादधियः शतयज्वनो वनचरा वसातिम् Ki. 6. 29. -यष्टिकः a necklace of one hundred strings. -रुद्रियम् 1 a Vedic text (रुद्राध्यायः

-‘नमस्ते रुद्रमन्यवे’ इति याजुषः प्रपाठकः); गृणन्तौ वेदविद्वांसौ तद्ब्रह्म शतरुद्रियम् Mb. 7. 81. 13; 7. 202. 120. -2 a particular Śiva-stotra in the Mahābhārata; देवदेवस्य ते पार्थ व्याख्यातं शतरुद्रियम् Mb. 7. 202. 48. -रूपा N. of a daughter of Brahman (who is supposed to be also his wife, from whose incestuous connection with her father is said to have sprung Manu Svāyambhuva). -लुपः, -लुम्पकः an epithet of the poet Bhāravi. -लोचनः an epithet of Indra; कथं वा तस्य न जयो जायते शतलोचन Mb. 8. 87. 73. -वर्ष a. 1 a century old. -2 lasting for a hundred years. (-र्षम्) one hundred years, a century. -वीर्यो 1 white-flowering Dürvā. -2 the plant Śatāvārī. -वेधिन् m. a kind of sorrel. -शाख a. 1 various, multiform. -2 having hundred, i. e. many branches. -संधान a. fixing an arrow a hundred times. -सहस्रम् 1 a hundred thousand. -2 several hundreds, i. e. a large number. -सुखम् endless delight. -साहस्र a. 1 consisting of or containing a hundred thousand. -2 bought with a hundred thousand. -हृदा 1 lightning; दूरं पुरःक्षिप्तशतहृदेव Ku. 7. 39; Mk. 5. 48; V. 4; प्रपतेदपि चाकाशं निपतेयुः शतहृदाः Śiva B. 19. 20. -2 the thunderbolt of Indra. -हृदा the thunderbolt.

शतक a. 1 A hundred. -2 Containing a hundred. -कम् 1 A century. -2 A collection of one hundred stanzas; as in नीति°, वैराग्य°, शृङ्गार° ‘a collection of one hundred stanzas on Niti’ &c.

शततम a. (-मी f.) One-hundredth.

शतधा ind. 1 In a hundred ways. -2 Into a hundred parts or pieces. -3 A hundred-fold. -f. The Dürvā grass.

शतशस् ind. 1 By hundreds. -2 A hundred times; शतशः शपे Prab. 3; Ms. 12. 58. -3 A hundred-fold, variously, multifariously; पश्य मे पार्थ रूपाणि शतशोऽथ सहस्रशः Bg. 11. 5.

शतिक a. (-की f.), शत्य a. [शतेन क्रीतः शतस्य विकारः तस्यायं वा इति ठन् यत् वा] 1 Containing or consisting of a hundred; ग्लहे शतिकवृद्धेस्तु सभिकः पञ्चक शतम् Y. 2. 199. -2 Relating to a hundred. -3 Effected with a hundred. -4 Bought with a hundred. -5 Changed with or for a hundred. -6 Bearing tax or interest per hundred. -7 Indicative of (the acquisition of) a hundred.

शतिन् a. 1 A hundred-fold. -2 Numerous. -m. The owner of a hundred; निस्वो वष्टि शतं शती दशशतम् Śanti. 2. 6; इच्छति शती सहस्रं सहस्री लक्षमीहते Pt. 5. 82.

शतपोनः A sieve.

शतपोनकः Fistula in the anus (with many external openings).

शतनम् Cutting down, felling.